

§ 4

Työllisyydenhoidon Helsinki-lisän myöntämishojjeiden uudistaminen

HEL 2019-012155 T 02 05 00

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto hyväksyi liitteenä olevat työnantajan Helsinki-lisän myöntämistä koskevat ehdot noudatettavaksi 1.1.2020 alkaen ja oikeutti kaupunginkanslian elinkeinojohtajan antamaan tarvittaessa täydentäviä ohjeita ehtojen soveltamiseksi.

Samalla kaupunginhallituksen elinkeinojaosto kumosi kaupunginhallituksen 9.1.2017 tekemän päätöksen § 19 työllisyydenhoidon Helsinki-lisän myöntämisehtojen päivittämisestä.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Jaana Vuorela, palvelupäällikkö, puhelin: 310 79789
jaana.vuorela(a)hel.fi
Mirkka Kesti-Helia, suunnittelija, puhelin: 310 36198
mirkka.kesti-helia(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Työnantajan Helsinki-lisä ehdot
- 2 Helsinki-lisän uudet ehdot taulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tausta

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 keskeinen tavoite on luoda edellytykset yksityisen sektorin työpaikkojen määrän kasvulle Helsingissä. Kaupungin elinkeinopolitiikan yhtenä painopisteenä on olla osaavan työvoiman kaupunki. Oikea-aikaisten palveluiden tuottaminen helsinkiläisille työttömille työnhakijoille on ensisijaisen tärkeää työllisyysasteen nostamiseksi.

Kaupungin toimenpiteet tähtäävät siihen, että helsinkiläiset ovat osaamistaan, koulutustaan ja kykyjään vastaavissa töissä. Työllisyydenhoidon Helsinki-lisällä kaupunki tukee yrityksiä ja kolmatta sektoria osaan työvoiman hankinnassa sekä alentaa omia kuntarahoitusosuuskustannuksiaan. Helsingin kaupunki on kannustanut työnantajia rekrytoimaan työttömiä helsinkiläisiä maksamalla työllisyydenhoidon Helsinki-lisää vuodesta 1998 lähtien. Helsinki-lisää on myönnetty vuosittain noin 500 työttömän palkkaus- ja rekrytointikustannuksiin ja kustannukset ovat olleet noin 1,8 miljoonaa euroa.

Helsingin kaupungin työllisyyspalveluiden seuranta- ja vaikuttavuustutkimuksessa vuonna 2018 selvitettiin työttömän helsinkiläisen todennäköisyyttä työllistyä avoimille markkinoille kaupungin tukitoimien jälkeen. Tutkimuksen mukaan avoimille markkinoille työllistyminen oli todennäköisempää Helsinki-lisällä tuetun työsuhteen jälkeen kuin palkkatyön tai työkokeilun jälkeen kaupungin omilla toimialoilla tai liikelaitoksissa (kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 10.12.2018 § 56). Työllisyydenhoidon Helsinki-lisällä tuettu työllistäminen on myös kaupungille edullisempaa, joten sen määrän kasvattaminen on perusteltua. Tutkimuksessa suositeltiin Helsinki-lisän käytön kehittämistä kohdennetusti erilaisille asiakasryhmille.

Nykytila ja muutostarve

Nykyehtojen mukaan Helsinki-lisää voivat hakea Helsingin työssäkäyntialueella toimivat yksityisen ja kolmannen sektorin työnantajat (laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta 961/2012 1:9 §). Helsinki-lisää myönnetään pidempään työttömänä olleen helsinkiläisen palkkauskustannuksiin (työllistämistuki) tai rekrytoinnista syntyviin muihin kuluihin (rekrytointituki) kuten ohjaus- ja perehdyttämiskustannuksiin sekä työvaate-, työväline tai työtilakustannuksiin. Työnantaja voi hakea Helsinki-lisän kertaluontoisen palkkion (rekrytointipalkkio), kun työsuhde on jatkunut täyden työllistämisen tai rekrytointitukijakson jälkeen kuusi kuukautta eli yhteensä vähintään 16 kuukautta.

Helsinki-lisän ehtoja päivitettiin viimeksi vuonna 2017, jolloin tehtiin muutoksia Helsinki-lisän kohderyhmään ja tuen keston. Helsinki-lisän rekrytointituen kohderyhmään lisättiin kaksi vuotta työttömänä olleet yli 30-vuotiaat, kaupungin velvoitetyöllistettävät sekä työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) asiakkaat (kaupunginhallitus 9.1.2017 § 19). Kohderyhmään lisättiin samalla kaupungin työllisyydenhoidon kokeiluryhmät. Helsinki-lisän rekrytointi- ja työllistämistukijaksojen enimmäiskesto pidennettiin kahdeksasta kuukaudesta kymmeneen kuukauteen, jotta jakson pituus varmistaisi työssäoloehdon täyttymisen tukityön aikana ja siten henkilön poistumisen kuntarahoitu-

sosuuslistalta. Helsinki-lisän rekryointipalkkion osalta vaaditun työsuhteen vähimmäiskesto pidennettiin neljällä kuukaudella.

Vuonna 2017 tehdyt muutokset Helsinki-lisään eivät ole lisänneet tuen käyttöä odotetusti, vaikka Helsinki-lisän markkinointia on tehostettu. Työmarkkinoiden muutos ja kohtaanto-ongelmat ovat aiheuttanut sen, että työttömäksi on jäänyt sellaisia, joilla ei ole työvalmiuksia avoinna oleviin tehtäviin. Työvoimaa tarvitsevat yritykset eivät tunne Helsinki-lisää tarpeeksi hyödyntääkseen sitä rekryoinnissa. Työnantajan kannalta prosessi on liian pitkä ja ristiriidassa rekryointitarpeen kanssa. Työnantajalla ei ole hakuvaiheessa varmuutta kuuluuko rekryoitava työntekijä Helsinki-lisän kohderyhmään vai ei. Helsinki-lisän saamisessa kestää liian kauan, sille on liikaa perusteita ja niitä on vaikea ymmärtää. Lisäksi Helsinki-lisän yhteensovittaminen muiden työnantajatuken kanssa on hankalaa. Suurin osa Helsinki-lisän potentiaalisista hakijoista on pienten- ja keskisuurten yritysten yrittäjiä, joilla ei ole käytössään HR-tukipalveluja. Heille Helsinki-lisän hakeminen muun työn ohessa on aikaa vievää ja työlästä hyötyyn nähden.

Uudistus

Helsinki-lisää joustavoitetaan, jotta mahdollistetaan yksilöllisten tilanteiden huomioiminen. Asiakasohjausta tehostetaan mahdollistamalla tukioikeuden myöntäminen asiantuntija-arvioon perustuen. Kaupungin työllisyyspalveluiden asiakkaat voidaan ottaa kohderyhmään työntekijän arvion perusteella myös lyhyemmän työttömyyden perusteella. Ikäryhmäjaottelu poistetaan. Helsinki-lisän kohderyhmää laajennetaan 12 kuukautta työttömänä olleisiin ja henkilöihin, joista on maksettu 200 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella.

Työllistämisen ja palkan Helsinki-lisän kesto pidennetään kymmenestä kahteentoista kuukauteen. Määräaikaisten työsuhteiden pituus on ollut sidoksissa valtion palkkatukeen. Kun Helsinki-lisän kesto pidennetään kahteentoista kuukauteen, ovat valtion palkkatuki ja Helsinki-lisä paremmin yhteen sovitettavissa. Pidempi työsuhte mahdollistaa työntekijän paremman integroitumisen työpaikalle. Tämä on tärkeää työnantajan näkökulmasta, sillä vaihtuvuuden pienentyminen vähentää rekryointiin kuluja resursseja. Pidempi työsuhte mahdollistaa niin alkuvaiheen perehdyttämisen kuin henkilökohtaisesti räätälöidyn syventävän kouluttamisen.

Helsinki-lisän kertaluontoisesta rekryointipalkkiosta luovutaan, sillä sen vaikutus työsuhteiden pituuteen ei ole ollut merkittävä.

Helsinki-lisän vähimmäistyöaika lasketaan 30 tunnista 18 tuntiin viikossa. Viikkotyöaikaa lyhentämällä mahdollistetaan niiden osatyökykyisten työllistäminen, jotka eivät pysty työskentelemään kokopäiväisesti. Osa-

työkykyisten työllistäminen on tärkeää, sillä säännöllinen tekeminen motivoi ja edistää työ- ja toimintakykyä. Niiden tukeminen on kokonaisuutaloudellisesti edullista kaupungille.

Voimassa olevien ehtojen mukaan Helsinki-lisää ovat voineet hakea Helsingin työssäkäyntialueella toimivat yksityisen ja kolmannen sektorin työnantajat. Uudistuksessa työssäkäyntialuetta laajennetaan, mikä mahdollistaa muuttuneiden työmarkkinoiden mukaisen työskentelyn. Etätö mahdollistaa työskentelyn, jossa työpaikan toimipiste sijaitsee muualla, mutta työ suoritetaan Helsingissä. Työnantajan tulee kuitenkin sijoittaa Suomessa.

Esitettyjen muutosten lisäksi Helsinki-lisän käyttöä pyritään lisäämään parantamalla ohjeistusta, viestintää ja markkinointia.

Tukimuodot

Helsinki-lisän uudistettuja tukimuotoja ovat 1) työllistämisen Helsinki-lisä, 2) palkan Helsinki-lisä, 3) palkkatuetun oppisopimuksen Helsinki-lisä ja 4) toimeksiannon Helsinki-lisä. Palkkauskustannuksiin myönnettävien julkisten tukien tulee noudattaa kansallisia ja EU:n valtiontukimääräyksiä, eivätkä ne saa ylittää myöntöhetkellä voimassa olevia enimmäisrajoja.

1. Työllistämisen Helsinki-lisää voivat hakea yritykset ja taloudellista toimintaa harjoittavat yhteisöt. Työllistämisen Helsinki-lisä kohdentuu muihin kuin palkkauskustannuksiin kuten ohjaus-, perehdytys-, työväline-, työvaate- ja työtilakustannuksiin. Koska työllistämisen Helsinki-lisä ei kohdistu palkkauskustannuksiin, ei valtion palkkatuki vaikuta tuen määrään. Työllistämisen Helsinki-lisä on 500 euroa kuukaudessa.
2. Palkan Helsinki-lisää voivat hakea kaikki yksityisen ja kolmannen sektorin työnantajat sekä muut kunnat. Valtion palkkatuki vähentää myönnettävän Helsinki-lisän määrää, jos edellä mainittu julkisten tukien rajat ylittyvät. Palkan Helsinki-lisä on enintään 800 euroa kuukaudessa.
3. Palkkatuetun oppisopimuksen Helsinki-lisää voivat hakea yksityisen ja kolmannen sektorin työnantajat sekä muut kunnat. Oppisopimukseen, johon on myönnetty valtion palkkatuki, voidaan myöntää Helsinki-lisää koko oppisopimuksen ajaksi. Uudistuksella mahdollistetaan koko tutkinnon suorittaminen saman työnantajan palveluksessa. Ensimmäiseltä vuodelta voidaan myöntää joko työllistämisen Helsinki-lisää tai palkan Helsinki-lisää edellä mainittujen työllistämisen ja palkan Helsinki-lisän ehtojen

mukaisesti. Tämän jälkeen voidaan myöntää palkan Helsinki-lisää edellä mainittujen ehtojen mukaisesti.

4. Toimeksiannon Helsinki-lisällä pyritään saamaan työmahdollisuuksia erityisesti korkeasti koulutetuille työttömille ja sitä kautta työsuhteisiin tai yrittäjäksi. Toimeksiannot voivat toimia palkallisia työnäyteinä ja madaltaa kynnystä henkilön palkkaamiseen. Helsinki-lisän laajentaminen toimeksiantoihin on uusi mahdollisuus joustaviin kokeiluihin. Työnantaja voi hakea toimeksiannon Helsinki-lisää korkeintaan kahteen toimeksiantoon vuodessa ja toimeksiantosopimuksessa on huomioitava työttömyysturvaan ja työnantajavelvoitteisiin liittyvät asiat. Toimeksiannon Helsinki-lisää on mahdollista saada esityksen mukaan 50 prosenttia toimeksiantopalkkion määrästä, enintään kuitenkin 1500 euroa. Toimeksiannon Helsinki-lisää voidaan hakea työttömästä työnhakijasta kerran saman työttömyyden aikana.

Uudistuksen taloudelliset vaikutukset

Työmarkkinatuen kuntaosuuslistan ja kaupungin työllisyyspalveluiden asiakastietojen perusteella Helsinki-lisän kohderyhmä on noin 13 000 henkilöä. Tulevaa Helsinki-lisän kohderyhmän kokoa on vaikea arvioida. Siihen vaikuttavat työttömyyden kesto ja asiantuntijan yksilökohtainen harkinta kohderyhmään kuulumisesta.

Helsinki-lisää on myönnetty vuosittain noin 500 työttömän palkkaus- ja rekrytointikustannuksiin. Helsinki-lisän uudistuksen tavoitteena on nostaa Helsinki-lisän käyttöä noin 600–650 henkilöön vuodessa. Tämä lisää Helsinki-lisän käyttöä noin 350 000–600 000 eurolla vuodessa. Nykyehtojen mukaisella käytöllä Helsinki-lisää on kulunut vuosittain noin 1,8 miljoonaa euroa. Vuodelle 2020 Helsinki-lisään on budjetoitu 2,5 miljoonaa euroa. Mikäli uusien ehtojen myötä Helsinki-lisän käyttö nousee odotettua enemmän, on budjettia mahdollista kasvattaa vuodelle 2021.

Työssäoloehdon täyttyessä, poistuu asiakas työmarkkinatuen kuntarahoituksen piiristä, jolloin kaupungille syntyy säästöjä. Henkilön poistuessa kuntarahoitusosuuslistalta vähimmäissäästö on 15 500 euroa per henkilö. Budjetin kasvattaminen Helsinki-lisän osalta on kannattavaa, koska vähimmäissäästö asiakasta kohden kattaa kaikissa tapauksissa moninkertaisesti palveluun käytetyt määrärahat. Tämän lisäksi työsuhte tuottaa verotuloja.

Lopuksi

03.02.2020

Asia/4

Helsinki on mahdollisesti mukana työllisyyden kuntakokeilussa, jonka on tarkoitettu alkavan toukokuusta 2020. Kokeiluasetelma luo hyvät edellytykset valtion palkkatukiprosessin ja Helsinki-lisän yhteensovittamiseksi.

Helsinki-lisän käytön nostaminen edellyttää tiivistä verkostoyhteistyötä niin kaupungin sisäisten kuin ulkoisten toimijoiden kanssa. Tavoitteena on, että jatkossa kaupunkien kuntalisät ovat mahdollisimman samankaltaiset. Helsinki-lisän uudet ehdot on valmisteltu yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa, ja Vantaa on uudistanut omia ehtojaan alkuvuodesta 2019. Pääkaupunkiseudun kuntalisien samankaltaiset ehdot helpottavat työnantajia ja työntekijöitä, koska pääkaupunkiseutu on yhtenäistä työssäkäyntialuetta. Jatkossa markkinointia toteutetaan yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää työllisyydenhoidon periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista.

Elinkeinojaoston kokouksessa asiaa esittelee suunnittelija Mirkka Kesti-Helia.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Jaana Vuorela, palvelupäällikkö, puhelin: 310 79789
jaana.vuorela(a)hel.fi
Mirkka Kesti-Helia, suunnittelija, puhelin: 310 36198
mirkka.kesti-helia(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Työnantajan Helsinki-lisä ehdot
- 2 Helsinki-lisän uudet ehdot taulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia